

TÜRKİYE VE DÜNYADAKİ TÜRKÇE ÖĞRETİM MERKEZLERİ VE TÜRKOLOJİ BÖLÜMLERİ ÜZERİNE BİR DEĞERLENDİRME

Arş. Gör. Salih Kürşad DOLUNAY
Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi
E-mail: skdolunay@gazi.edu.tr

ÖZET

Bugün Türkiye’de ve yurt dışında değişik amaçlarla açılmış olan pek çok Türkçe öğretim merkezi ve Türkoloji bölümü bulunmaktadır. Buralarda öğrenim görenler ya akademik bir alan olarak Türkçe, Türk dili ve edebiyatı, Türk tarihi gibi alanları seçen yabancılar ya da iki dilli ve iki kültürlü olarak nitelendirilebileceğimiz yurt dışındaki Türklerdir. Ayrıca diğer Türk devletlerinden ülkemize gelen öğrenciler ve Romanya, Yunanistan, Bulgaristan ve Makedonya gibi ülkelerde yaşayan soydaşlarımız da bu merkezlerde öğrenim görmektedirler. Türkçenin, dolayısıyla Türk kültürünün de öğretildiği bu merkezlerle ilgili olarak söylenebilecek en önemli husus, bunlar arasında bir koordinasyon olmaması ve ders materyallerinin farklılık göstermesidir. Ülkemizde Millî Eğitim Bakanlığı bu konuyla ilgili olarak bir koordinasyon birimi kurmalı ve bu merkezlerle sürekli bilgi alışverişinde bulunmalıdır. Çalışmamızda ayrıca Türkiye’de ve dünyadaki Türkçe öğretim merkezlerinden tespit edebildiklerimizin bir listesi de verilmiştir.

Anahtar kelimeler: Türkçe öğretim merkezleri, Türkiye ve yurt dışı.

TURKISH LANGUAGE EDUCATION CENTERS IN TURKEY AND IN THE WORLD, AND AN EVALUATION OF TURKOLOGY DEPARTMENTS

ABSTRACT

Today, there are many Turkish educational centers and Turkish departments which were opened for different purposes in Turkey and abroad. The ones who have studied there are either foreigners who chose Turkish, Turkish language and literature and Turkish history as an academic field or Turkish people who live abroad and can be described as bilingual and bicultural. However, students came from other Turkish republics and our consanguineous from Romania, Greece, Bulgaria and Macedonia have studied in these educational centers. The most remarkable thing that can be emphasize about these centers where Turkish and consequently Turkish culture have been taught that there is no harmony among them and no similarity among their textbooks. In our country, National Educational Ministry should establish a coordination unity about this issue and communicate with these unities permanently. Also, a list; about which we can gather information from Turkish educational centers in Turkey and in abroad, is given.

Key words: Turkish educational centers, Turkey and abroad.

Türkçe, bugün konuşulduğu coğrafyanın genişliği ve konuşanların sayısı bakımından dünyanın en büyük dilleri arasında yer almaktadır. Dilimiz bazı kaynaklara göre dünyanın en büyük ilk beş dili içinde değerlendirilmektedir. Ancak kaynaklarda bu konuda bir uzlaşma yoktur. Bunun sebebi, kanaatimizce, elde yeterli ve doğru istatistikî bilgilerin olmaması veya mevcut demografik bilgilerin güncel hâle getirilmemesidir.

Türkler dünya üzerinde çok geniş bir coğrafyada yaşamaktadır. Doğuda Moğolistan ve Çin içlerinden, batıda Bosna-Hersek içlerine; kuzeyde Yakutistan’dan ve Moskova yakınındaki Kazan şehrinde, güneyde Bağdat, Lübnan sınırı ve Kıbrıs içlerine kadar uzanan büyük bir coğrafyaya yayılmışlardır. 20-90 doğu boylamları ile 33-65 kuzey enlemleri arasında yer alan bu coğrafya, kuş uçuşu, doğudan batıya 6-7 bin, kuzeyden güneye 3 bin kilometrelik bir alanı içine alır (Ercilasun, 1997:55).

Dünyada Türkçe konuşanların sayısı yaklaşık olarak 150 milyon, Türkiye Türkçesini konuşanların sayısı ise yaklaşık 70 milyondur. Türkiye Türkçesi, Türkiye’nin yanı sıra Irak, Suriye, Kıbrıs, Yunanistan, Bulgaristan, Avrupa, Amerika, Okyanusya, Arap ülkeleri, eski Yugoslavya, Rusya ve SSCB’den ayrılmış olan Türk cumhuriyetlerinde konuşulmaktadır (Ercilasun, 1997:57-60). Böylesine geniş bir coğrafyada konuşulan Türkiye Türkçesi de diğer dünya ülkeleri ve insanları için büyük bir önem arz etmektedir. Çalışmamız sonucu elde ettiğimiz bilgilere dayanarak Türkiye Türkçesinin, dünyanın pek çok ülkesindeki üniversitelerde, akademilerde, Türk kültür merkezlerinde, enstitülerde, özel lise ve dersanelerde, büyük elçiliklerimizde, vakıflarda ve internet sitelerinde yabancılarla öğretildiğini söyleyebiliriz.

Tespit edebildiğimiz 57 ülkedeki 223 merkezde daha ziyade akademik ve eğitim amaçlı olmak üzere ticarî ve turistik amaçlarla da Türkçe öğretimi yapılmaktadır. Bu bölüm ve merkezlerde öğrenim görenler ya akademik bir alan olarak Türkçe, Türk dili ve edebiyatı, Türk tarihi gibi alanları seçen yabancılar ya da iki dilli ve iki kültürlü

olarak nitelendirebileceğimiz yurt dışındaki Türklerdir. Ayrıca diğer Türk devletlerinden ülkemize gelen öğrenciler ve Romanya, Yunanistan, Bulgaristan ve Makedonya gibi ülkelerde yaşayan soydaşlarımız da bu merkezlerde öğrenim görmektedirler. Türkiye Türkçesi, Türkçe öğretimi yapılan üniversite, enstitü ve akademilerde Türkçe Araştırmaları Programı, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü, TÖMER Türkçe Öğretimi Uygulama ve Araştırma Merkezi, Türk Dili ve Kültürü Merkezi, Türkçe Öğretim Merkezi, Türkçe Araştırmaları Merkezi, Türkçe Araştırmaları Bölümü, Türk Filolojisi Bölümü, Türkoloji Bölümü, Türkçe Bölümü ve Türk Dili Bölümü gibi değişik adlar altındaki bölüm ve merkezlerde öğretilmektedir. Büyük elçilik, dersane, vakıf ve diğer bazı merkezlerde de Türkiye Türkçesini öğretmek için belli aralıklarla ve talebe göre kurslar açılmaktadır.

Türkiye Türkçesinin öğretildiğini tespit edebildiğimiz ülkeler ve merkezlerin sayısı şu şekildedir: Amerika Birleşik Devletleri (20), Afganistan (1), Almanya (13), Arnavutluk (1), Avustralya (1), Azerbaycan (1), Belarus (6), Belçika (4), Bosna-Hersek (2), Bulgaristan (6), Çin Halk Cumhuriyeti (2), Danimarka (1), Endonezya (2), Estonya (1), Filipinler (1), Finlandiya (2), Fransa (2), Güney Kore (6), Güney Kıbrıs Rum Kesimi (1), Gürcistan (1), Hollanda (3), Irak (2), İngiltere (6), İran (1), İspanya (4), İsveç (2), İsviçre (1), İtalya (3), Japonya (6), Kazakistan (1), Kırgızistan (8), Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti (6), Litvanya (2), Lübnan (1), Macaristan (2), Mısır (3), Moğolistan (1), Moldova (3), Özbekistan (1), Pakistan (1), Polonya (2), Romanya (8), Rusya (14), Sırbistan (1), Singapur (1), Suriye (2), Tayland (2), Tayvan (2), Türkiye (17), Türkmenistan (1), Ukrayna (13), Ürdün (4), Yakutistan (1), Yugoslavya (1), Yunanistan (5) ve internet siteleri (16).

Adı geçen ülkelerde yer alan merkezlerde dinleme, okuma, konuşma ve yazma becerilerine yönelik olarak başlangıç, orta ve ileri seviye Türkçe dersleri verilmekte; bu derslerin yanı sıra Osmanlı Türkçesi, Türk Kültürü, Türk Tasavvufu, Osmanlı Metinleri Üzerine Araştırmalar, Türk ve Osmanlı Edebiyatı, Metin Okuma gibi dersler de yer almaktadır.

Türkçe öğretim merkezlerinin Amerika Birleşik Devletleri, Rusya, Ukrayna ve Almanya'da yoğunlaştığı görülmektedir. Bu dört ülkede toplam altmış merkez tespit edilmiştir. Türkçe öğretimiyle ilgili 16 adet internet sitesinin bulunması da Türkçe öğretiminin internet dünyasında önem kazanmaya başladığını göstermektedir.

Bu arada Hengirmen'in (1993: 5-8) yaptığı bir araştırmaya da temas etmemiz gerekmektedir. Hengirmen, çalışmasında Türkiye'de Türkçeyi yabancı dil olarak öğreten kurumlardan ve kullandıkları eğitim araçlarından kısaca bahsetmiştir. Ayrıca "Yurt Dışında Türkçeyi Yabancı Dil Olarak Öğreten Kurumlar" başlığı altında tespit ettiği 48 ülkeyi alfabetik olarak sıralamış, bu ülkelerde bulunan kurumların sayısını vermiş, ancak kurum isimlerini vermekten kaçınmıştır.

Türkiye'deki üniversitelerin Fen-Edebiyat Fakülteleri ile Eğitim Fakülteleri bünyesindeki bölümler hakkında kolaylıkla bilgi edinileceği düşüncesiyle çalışmamızda bu bölümlere yer verilmemiştir. Bu bakımdan yurt dışındaki merkezler ve Türkiye'de yabancılara yönelik Türkçe öğretimi veren merkezler çalışmamızın temelini oluşturmaktadır.

Türkçenin, dolayısıyla Türk kültürünün de öğretildiği bu merkezlerle ilgili olarak söylenebilecek en önemli husus, bu merkezler arasında bir koordinasyon olmaması ve kullanılan ders materyallerinin farklılık göstermesidir. Ulaşabildiğimiz kaynaklardan tespit ettiğimiz 223 rakamına bizim ulaşamadıklarımız da eklenirse dünyadaki Türkçe öğretim merkezlerinin sayısının küçümsenemeyecek rakamlara vardığı görülür. Bu kadar yekûn tutan merkezlerle ilgili olarak ülkemizde Millî Eğitim Bakanlığı bir koordinasyon birimi kurmalı ve bu merkezlerle sürekli bilgi alışverişinde bulunmalıdır. Ayrıca yine Bakanlık tarafından oluşturulan uzmanlar kurulunun hazırlayacağı ders kitabı ve diğer materyaller bu merkezlere gönderilmelidir. Kültür ve Turizm Bakanlığı ile işbirliği yapılarak ülkemizin tarihî ve turistik mekânlarında çekilecek eğitici filmlerden de Türkçe öğretiminde yararlanılabilir. Bu sayede hem Türkiye Türkçesi daha sistemli bir şekilde öğretilecek hem de ülkemizin tanıtımına önemli katkılarda bulunulacaktır. Dünyanın değişik bölge ve ülkelerinde Türkçe öğretimiyle ilgili olarak belli aralıklarla da olsa kongre, sempozyum ve kurultaylar düzenlenerek fikir alışverişinde bulunulmalı ve edinilen tecrübeler paylaşılmalıdır. Bu arada Ankara Üniversitesi TÖMER'in, düzenlediği Türkçe öğretimi sempozyumlarıyla bu işin öncülüğünü yaptığını da belirtmemiz gerekir.

Bir dili öğrenmenin en güzel yollarından biri de bilindiği gibi, kulak alışkanlığı kazanmaktır. Bu bakımdan televizyon yayınlarının önemi büyüktür. Yurt dışından takip edilebilen resmî veya özel televizyon kanallarımızın bu hususu dikkate alarak yapacakları yayınlar, hiç şüphesiz ki Türkçeyi öğrenmeye çalışan yabancılar için de vazgeçilmez bir kaynak olacaktır. Dolayısıyla televizyon kanallarında yayımlanacak programlarda Türkçenin kullanımına azamî dikkat gösterilmeli ve bu tür programları Türkçe öğrenen yabancıların da seyredeceği unutulmamalıdır.

Tespit ettiğimiz merkezlerin sayısına bakarak, dünyanın dört bir tarafındaki Türkçe öğretim merkezlerini ve Türkoloji bölümlerini içine alan ve bunlar arasındaki ilişkileri geliştirmeyi amaçlayan bir birlik kurulması gerektiğini de belirtelim.

İnternetteki arama motorlarından ve diğer bazı kaynaklardan yararlanarak tespit ettiğimiz, dünyada ve Türkiye'de Türkiye Türkçesi öğretimi yapılan merkezler aşağıda sıralanmıştır. Tebliğimizin sınırlarını aşacağı için bu merkezler hakkında ulaştığımız bilgiler verilmemiştir; sadece kurum isimleri belirtilmiş ve bazılarının yanına da internet adresleri eklenmiştir.

A. Türkiye Türkçesinin Yurt İçinde ve Yurt Dışında Öğretildiği Kurumlar (Üniversiteler, Akademiler, Enstitüler, Vakıflar, Dernekler, Liseler, Kültür Merkezleri, Kurslar ve Büyük Elçilikler)

ABD- American Association of Teachers for Turkic Languages (AATT)

ABD- Binghamton University

- ABD- Colombia University, Middle East Institute
 ABD- Georgetown University
 ABD- Harvard University, Department of Near Eastern Languages and Civilisations, The Turkish Studies Program
http://www.fas.harvard.edu/~nelc/lang_dept/turkish.html
<http://www.fas.harvard.edu/~nelc/modernturkish/>
 ABD- Indiana University, Department of Near Eastern Languages and Cultures, Middle Eastern and Islamic Studies Program
 ABD- Maryland University
 ABD- New York University, Department of Middle Eastern Studies
 ABD- Portland State University
 ABD- Princeton University, Department of Near Eastern Studies
<http://www.princeton.edu/~ehgilson/>
 ABD- The University of Arizona, Department of Near Eastern Studies
<http://www.u.arizona.edu/ic/babur/>
 ABD- The University of Chicago, Near Eastern Languages and Civilisations, The Graham School of General Studies
 ABD- The University of Michigan at Ann-Arbor, Department of Near Eastern Studies
 ABD- The University of Texas at Austin, Department of Middle Eastern Languages and Cultures
<http://uts.cc.utexas.edu/~melc/>
 ABD- University of California, Center for Middle Eastern Studies, Berkeley
 ABD- University of California, Los Angeles
 ABD- University of Utah, The Middle East Center
 ABD- University of Washington, The Middle East Center, Department of Near Eastern Languages and Civilisations
 ABD- University of Wisconsin, Madison
 ABD-The Ohio State University, Middle East Studies Center
<http://oia.osu.edu/mesc/courses.html>
 AFGANİSTAN- Kabil Üniversitesi, Dil ve Edebiyat Fakültesi, Türk Dili Bölümü
 ALMANYA- Berlin Üniversitesi, Türkoloji Bölümü
 ALMANYA-Essen Üniversitesi, Dil ve Edebiyat Fakültesi, Türkçe Öğretmenliği Bölümü
 ALMANYA- Essen Üniversitesi, Rotterdam Eğitim Bilimleri Fakültesi, Türkçe Bölümü
 ALMANYA- Freiburg Üniversitesi
 ALMANYA- Giessen Üniversitesi
 ALMANYA- Gißen Justus-Liebig Üniversitesi, Türkoloji Kürsüsü, Türkçe Ana Dili Dersleri Öğretmenliği Bölümü
 ALMANYA- Hamburg Üniversitesi, Türkoloji Bölümü
 ALMANYA- Heidelberg Üniversitesi
 ALMANYA- Karlsruhe Pedagoji Yüksek Okulu
 ALMANYA- Ludwig Maximilians Universität, Institut für Geschichte und Kultur des Nahen Orients sowie Turkologie
 ALMANYA- Mainz Üniversitesi, Türkoloji Bölümü
 ALMANYA- Saarland Üniversitesi, Dil Merkezi, Berlin
 ALMANYA- Tübingen Üniversitesi
 ARNAVUTLUK- Tiran Üniversitesi, Yabancı Diller Fakültesi, Türk Dili Bölümü
 AVUSTRALYA- Avustralya Millî Üniversitesi, Türkoloji Bölümü
 AZERBAIJAN- Bakü Devlet Üniversitesi, Şarkiyat Fakültesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü
 BELARUS- Belarus Devlet Üniversitesi
 BELARUS- Belarus İdarî Bilimler Akademisi
 BELARUS- Çağdaş Bilimler Üniversitesi
 BELARUS- Drujba Dostluk Eğitim Vakfı
 BELARUS- Minsk Devlet Üniversitesi
 BELARUS- Minsk Devlet Yabancı Diller Üniversitesi, Tercümanlık Fakültesi, Türk Kültür Merkezi
 BELÇİKA- Ghent Üniversitesi, Slav ve Doğu Avrupa Dilleri Bölümü
 BELÇİKA- Ghent Üniversitesi, Yabancı Dil Öğretim Merkezi
 BELÇİKA- Hasselt Modern Diller Merkezi
 BELÇİKA- Leuven Üniversitesi
 BOSNA-HERSEK- Sarajevo Üniversitesi, Felsefe Fakültesi, Türkoloji Kürsüsü
 BOSNA-HERSEK-Tuzla Üniversitesi, Felsefe Fakültesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü
 BULGARİSTAN- Bulgar Bilimler Akademisi, Balkanistika Enstitüsü
 BULGARİSTAN- Filibe Üniversitesi, Kırsaal İlk ve Ortaokul Öğretmen Enstitüsü, Türkçe Elemanı Yetiştirme Sınıfları
 BULGARİSTAN- Shoumen University “Bishop K. Preslavsky”, Yabancı Diller Fakültesi, Türk Filolojisi Bölümü
 BULGARİSTAN- Sofya “Kliment Ohridski” Üniversitesi, Türkoloji Bölümü
 BULGARİSTAN- Sofya Üniversitesi, Klâsik ve Modern Filolojiler Fakültesi, Doğu Dilleri ve Kültürleri Merkezi, Türkoloji ve Altayistik Kürsüsü

BULGARİSTAN- Şumnu Yüksek Pedagoji Enstitüsü, Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı
 ÇİN- Pekin Milletler Üniversitesi, Türkoloji Fakültesi
 ÇİN- Pekin Yabancı Diller Üniversitesi, Türkoloji Bölümü
 DANİMARKA- Aarhus Öğretmen Okulu
 ENDONEZYA- Jakarta Üniversitesi
 ENDONEZYA- Jokjakarta Üniversitesi
 ESTONYA- Tallinn Pedagoji Üniversitesi
 FİLİPİNLER- Filipinler Türk Lisesi
 FINLANDİYA- Tampere Üniversitesi
 FINLANDİYA- Turku Üniversitesi
 FRANSA- Institut National des Langues et Civilisations Orientales (INALCO)
 FRANSA- Université de Paris 3 – Sorbonne Nouvelle, DEA Didactologie des Langues et des Cultures
 GÜNEY KIBRIS- University of Cyprus, Faculty of Humanities and Social Sciences, Department of Turkish Studies
 GÜNEY KORE- Hankuk Üniversitesi
 GÜNEY KORE- Hankuk Yabancı Bilimler Üniversitesi, Türkçe Bölümü
 GÜNEY KORE- Kore Üniversitesi, Dil Bilimi Bölümü
 GÜNEY KORE-Pusan Yabancı Bilimler Üniversitesi, Doğu Dilleri Fakültesi, Orta Asya Araştırmaları Bölümü
 GÜNEY KORE- Seul Devlet Üniversitesi, Dil Bilimi Bölümü
 GÜNEY KORE- Seul Üniversitesi, Türkçe Bölümü
 GÜRCİSTAN- T.C. Dışişleri Bakanlığı Tiflis Büyükelçiliği
 HOLLANDA- Leiden Devlet Üniversitesi, Türkoloji Ana Bilim Dalı
 HOLLANDA- Utrecht Devlet Üniversitesi, Türkoloji Ana Bilim Dalı
 HOLLANDA- Tilburg Üniversitesi, Dil-Edebiyat Fakültesi
 IRAK- Bağdat Türk Kültür Merkezi
 IRAK- Bağdat Üniversitesi, Diller Fakültesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü
 İNGİLTERE- Londra Belediyeleri Akşam Enstitüleri
 İNGİLTERE- Manchester Üniversitesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü
 İNGİLTERE- Oxford Üniversitesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü
 İNGİLTERE- University of London, Faculty of Languages and Cultures, Department of Languages and Cultures of Near and Middle East
 İNGİLTERE-Redbridge Yetişkin Eğitimi Enstitüsü, Londra
 İNGİLTERE- University of Durham, Institute for Middle Eastern and Islamic Studies, Türkçe Araştırmaları Merkezi
 İRAN- Tahran Türkiye Büyük Elçiliği Kültür Merkezi
 İSPANYA- Alicante Üniversitesi
 İSPANYA- Autonoma Üniversitesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü, Madrid
 İSPANYA- Complutense Üniversitesi, Madrid
 İSPANYA- Sevilla Üniversitesi
 İSVEÇ- Stokholm Dil Merkezi
 İSVEÇ- Uppsala Üniversitesi, Türkoloji Bölümü
 İSVİÇRE- Bern Üniversitesi, İslâm Bilimleri Bölümü
 İTALYA- Venedik Üniversitesi, Doğu Dilleri ve Edebiyatları Bölümü
 İTALYA- Lecce Üniversitesi
 İTALYA- Università Ca' Foscari Venezia, Facoltà di Lingue e Letterature Straniere, Dipartimento di Studi sull'Asia Orientale (www.unive.it)
 JAPONYA- Japon Asia Cultural Centre(JACC)
 JAPONYA- Japon-Türk Derneği
 JAPONYA- Osaka Üniversitesi, Türkçe Bölümü
 JAPONYA- Takashoka Üniversitesi
 JAPONYA- Tokyo Yabancı Diller Üniversitesi, Türkçe Bölümü
 JAPONYA- Türkiye Orta Asya Kültür Merkezi
 KAMBOÇYA- Kamboçya Türk Lisesi
 KAZAKİSTAN- Ahmet Yesevî Üniversitesi, Türkoloji Fakültesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü (www.yesevi.edu.tr)
 KIRGIZİSTAN- Kırgız Bilimler Akademisi, Dil ve Edebiyat Enstitüsü, Türkoloji Bölümü
 KIRGIZİSTAN- Kırgız Devlet Üniversitesi, Filoloji Fakültesi
 KIRGIZİSTAN- Bişkek Gumanitardık Üniversitesi
 KIRGIZİSTAN- Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi
 KIRGIZİSTAN- Atatürk Alattoo Üniversitesi
 KIRGIZİSTAN- Kırgızistan- Slovyan Üniversitesi
 KIRGIZİSTAN- Kırgızistan Millî Pedagoji Üniversitesi
 KIRGIZİSTAN- Kırgızistan Millî Üniversitesi
 KKTC- Yakın Doğu Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü (www.neu.edu.tr)

- KKTC- Uluslararası Kıbrıs Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü (www.ciu.edu.tr)
- KKTC- Girne Amerikan Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmenliği Bölümü (www.gau.edu.tr)
- KKTC- Doğu Akdeniz Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü (www.emu.edu.tr)
- KKTC- Doğu Akdeniz Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Türkçe Öğretmenliği Bölümü
- KKTC- Lefke Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü (www.lefke.edu.tr)
- LİTVANYA- Litvanya-Türk Dostluk Derneği
- LİTVANYA- Vilnius Üniversitesi, Filoloji Fakültesi, Türkçe Bölümü
- LÜBNAN- Lübnan Üniversitesi, Arap Dili ve Edebiyatı Bölümü
- MACARİSTAN- Budapeşte Üniversitesi, Türkçe Bölümü
- MACARİSTAN- Péter Pázmány Katolik Üniversitesi
- MAKEDONYA- Üsküp Yahya Kemal Koleji
- MAKEDONYA- Kiril ve Metodi Üniversitesi, Pedagoji Fakültesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü
- MISIR- El-Ezher Üniversitesi, Diller ve Tercüme Fakültesi, Türkoloji Bölümü, Kahire
- MISIR- İskenderiye Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Arap ve Şark Dilleri Bölümü
- MISIR- Kahire Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Doğu Dilleri Bölümü, Türk Dili ve Edebiyatı Bilim Dalı
- MOĞOLİSTAN- Moğolistan Millî Üniversitesi, Moğol Dili ve Kültürü Fakültesi, Türkoloji Bölümü
- MOLDOVA- Kişinev Devlet Üniversitesi, Yabancı Diller Fakültesi, Türkçe-İngilizce Mütercim-Tercümanlık Bölümü
- MOLDOVA- Kişinev Devlet Üniversitesi, Türk Kültür Merkezi
- MOLDOVA- Komrat Devlet Üniversitesi, Millet Kültürü Fakültesi, Türkoloji Bölümü
- ÖZBEKİSTAN- Semerkant Devlet Yabancı Diller Enstitüsü
- PAKİSTAN- Modern ve Yabancı Diller Yüksek Okulu, Türkçe Bölümü, İslâmâbâd
- POLONYA-Uniwersytet Jagielloński W Krakowie, Instytut Filologii Orientalnej (Krakov Yagellon Üniversitesi, Doğu Dilleri Enstitüsü, Türkçe Bölümü)
- <http://www.filg.uj.edu.pl/ifo/turkologia.php>
- POLONYA- Varşova Üniversitesi, Doğu Dilleri Enstitüsü, Türkoloji Bölümü
- ROMANYA- Bükreş Üniversitesi, Dil ve Edebiyat Fakültesi, Türk Dili Bölümü
- ROMANYA- Bükreş Üniversitesi, Yabancı Diller Bölümü, Türk Dili Kürsüsü
- ROMANYA- Köstence "Ovidius" Üniversitesi, Edebiyat ve Teoloji Fakültesi, Türk Dili Bölümü
- ROMANYA- Köstence Halk Üniversitesi
- ROMANYA- Köstence Üniversitesi, Romence-Türkçe Bölümü, Köstence
- ROMANYA- Milletler Arası Bükreş Lisesi (The International School of Bucharest)
- ROMANYA- Ovidius Üniversitesi, Dil ve Edebiyat Fakültesi, Yabancı Diller Bölümü, Köstence
- ROMANYA- Romanya Halk Üniversitesi
- RUSYA- Başaran Türk Kültür Merkezi, Novorisibirsk
- RUSYA- Irkutsk Baykal Türk Kültür Merkezi, Irkutsk
- RUSYA- Irkutsk Devlet Üniversitesi, Milletler Arası Ekonomi Fakültesi
- RUSYA- İşkirt Türk Kültür Merkezi, Omsk
- RUSYA- Tataristan/ Kazan Devlet Üniversitesi, Şarkiyat Fakültesi, Türkoloji Bölümü
- RUSYA- Krasnoyarsk Devlet Üniversitesi
- RUSYA- Modern Bilimler Enstitüsü
- RUSYA- Moskova Devlet Dil Üniversitesi, Türkoloji Bölümü
- RUSYA-Moskova Devlet Üniversitesi, Asya ve Afrika Ülkeleri Enstitüsü, Türkoloji Bölümü
- RUSYA- Rostov Devlet Üniversitesi
- RUSYA- Rostov Yabancı Diller Enstitüsü
- RUSYA- Saint-Petersburg Üniversitesi, Türkçe Bölümü
- RUSYA- Şarkiyat Arabik Bilimleri Enstitüsü
- RUSYA- Türk-Rus Koleji, Moskova
- SİRBİSTAN- Priştine Üniversitesi, Filoloji Fakültesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü, Kosova
- SİNGAPUR- Türk Kültür Merkezi
- SURİYE- Halep Üniversitesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü
- SURİYE- Halep Üniversitesi, Türkçe Öğretim Merkezi
- TAYLAND- Türk Lisesi
- TAYVAN- Millî Chengchi Üniversitesi
- TAYVAN- Taiwan Üniversitesi, Türkoloji Bölümü
- TÜRKİYE- Active Languages
- TÜRKİYE- Ankara Üniversitesi, TÖMER Türkçe ve Yabancı Dil Araştırma ve Uygulama Merkezi, Ankara
- www.tomer.ankara.edu.tr
- TÜRKİYE- Boğaziçi Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, İstanbul
- TÜRKİYE- Dicle Üniversitesi, Yabancı Diller Uygulama ve Araştırma Merkezi
- TÜRKİYE- Ege Üniversitesi, TÖMER, İzmir
- TÜRKİYE- Ege Üniversitesi, Türk Dünyası Araştırmaları Enstitüsü, İzmir

- TÜRKİYE- EKAV TÖMER, TÖMER Dil Öğretim Merkezi
 TÜRKİYE- Gazi Üniversitesi, Türkçe Öğrenim Araştırma ve Uygulama Merkezi (TÖMER)
www.tomer.gazi.edu.tr
 TÜRKİYE- İstanbul Üniversitesi, Yabancı Diller Bölümü
 TÜRKİYE- Jandarma Genel Komutanlığı
<http://www.jandarma.tsk.mil.tr/birlikler/okulegtmrk.htm>
 TÜRKİYE- Kafkas Üniversitesi, TÖMER (KAÜTÖMER)
 TÜRKİYE- Medikasev Yabancı Diller
 TÜRKİYE- Ortadoğu Teknik Üniversitesi, Ankara
 TÜRKİYE- Prizma FEM Yabancı Dil ve Türkçe Kursu, Turkish Language Centre
 TÜRKİYE- Taksim Dilmer
<http://www.dilmer.com/>
 TÜRKİYE- Concept Languages, İstanbul
www.turkishcourses.com, www.conceptlanguages.com
 TÜRKİYE- Distance Learning Turkish Center, Bilkent Merkez Kampüsü-Ankara
www.turkish-center.com/default.asp
 TÜRKMENİSTAN- International Turkmen Turkish University
<http://www.ittu.edu.tm/en/turkish.php>
 UKRAYNA- Harson Devlet Üniversitesi, Türk Dili ve Kültürü Merkezi
 UKRAYNA- Harkov Üniversitesi, Türkoloji Bölümü
 UKRAYNA- Kiev Bilgisayar Dil Bilimi Okulu
 UKRAYNA- Kiev Devlet Dil Bilimi Üniversitesi, Yakın Doğu Dilleri Bölümü
 UKRAYNA- Kiev Doğu Dilleri ve Hukuk Üniversitesi
 UKRAYNA- Kiev Milletler Arası Dil Bilimi ve Hukuk Üniversitesi, Doğu Dilleri Bölümü
 UKRAYNA- Kiev Milletler Arası Üniversitesi
 UKRAYNA- Kiev Millî Taras Şevçenko Üniversitesi, Türkoloji Bölümü
 UKRAYNA- Kiev Üniversitesi, Türkoloji Bölümü
 UKRAYNA- Odesa Meçnikov Üniversitesi, Türk Dili ve Kültürü Merkezi
 UKRAYNA-Kiev Devlet Üniversitesi, Türk Kültür Merkezi
 UKRAYNA- Tavriyski Üniversitesi, Türkoloji Bölümü
 UKRAYNA- Ukrayna Bilim Akademisi, Doğu Dilleri Üniversitesi
 ÜRDÜN- Âl-i Beyt Üniversitesi, İslâm Bilimleri Merkezi, Türkçe Bölümü
 ÜRDÜN- Amman Türk Kültür Merkezi
 ÜRDÜN- Ürdün Üniversitesi, Yabancı Diller Bölümü
 ÜRDÜN- Yarmuk Üniversitesi, Şarkiyat Bölümü
 YAKUTİSTAN- Saha-Türk Anadolu Koleji
 YUGOSLAVYA-Belgrad Üniversitesi, Filoloji Fakültesi, Doğu Dilleri Kürsüsü, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü
 YUNANİSTAN- Aristotelion Üniversitesi
 YUNANİSTAN- Girit Akdeniz Araştırma Enstitüsü, Türkoloji Bölümü
 YUNANİSTAN- Girit Üniversitesi
 YUNANİSTAN- Güneydoğu Avrupa Ülkeleri İnceleme Enstitüsü, Atina
 YUNANİSTAN- Turizm Bakanlığı Rehber Okulu, Panorama Kültür Merkezi

B. İnternet Siteleri

- <http://astro.ocis.temple.edu/~jburston/CALICO/review/talkturk.htm>
<http://members.tripod.com/~jimmasters3/index.html>
<http://polyglot.lss.wisc.edu/lss/lang/teach.html>
<http://users.pandora.be/orientaal/>
<http://www.cromwell-intl.com/turkish/Index.html>
<http://www.cs.bilkent.edu.tr/~guvenir/CATT/>
<http://www.dilimiz.gen.tr/>
<http://www.docnmail.com/learnmore/language/turkish.htm>
<http://www.eurotalk.co.uk/>
<http://www.ipl.org/youth/hello/turkish.html>
<http://www.onlineturkish.com/>
<http://www.turkishlanguage.org>
<http://www.turkce.ichb.ro/index.php>
<http://www.turkdili.narod.ru/>
<http://www2.egenet.com.tr/mastersj/index.html>
<http://www.princeton.edu/~ehgilson/101links.html>

KAYNAKÇA

Abbas, Zerrin Bedri. (1999). “Makedonya’da Türklerin Eğitimi (1912-1996)”, Balkan Ülkelerinde Türkçe Eğitim

- ve Yayın Hayatı Bilgi Şöleni (20-24 Nisan 1998) Bildiriler, Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları, 283-300.
- Altun, Kudret. (2001). “Ürdün’de Türkçe Öğretimi ve Buradaki Türk Nüfusu”, IV. Uluslararası Dünyada Türkçe Öğretimi Sempozyumu, Sempozyum Bildirileri, 10-11 Mayıs 2001-İzmir, Ankara: Ankara Üniversitesi TÖMER, 58-61.
- Avrupa’da Yaşayan Türk Çocuklarının Ana Dili Sorunları Toplantısı, 24-26 Eylül 1998.** (2000). Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.
- Beşinci Dünyada Türkçe Öğretimi Sempozyumu, Sempozyum Bildirileri, 9-10 Mayıs 2002-Side-Çolaklı.** (2002). Ankara: Ankara Üniversitesi TÖMER.
- Birinci Ulusal Çocuk Kitapları Sempozyumu (Sorunlar ve Çözüm Yolları), 20-21 Ocak 2000.** (2000). Ankara: Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi ve TÖMER Dil Öğretim Merkezi Yayınları.
- Dördüncü Uluslararası Dünyada Türkçe Öğretimi Sempozyumu, Sempozyum Bildirileri, 10-11 Mayıs 2001-İzmir.** (2001). Ankara: Ankara Üniversitesi TÖMER.
- Dünyada Türkçe Öğretimi Özel Sayısı.** (1988). Dil Dergisi, S. 1, Mart 1988
- Emin, Emel. (1999). “Romanya’da Türk Dilinin Yabancı Dil Olarak Öğretimi”, Dil Dergisi, Dünyada Türkçe Öğretimi Özel Sayısı, S. 82, Ağustos 1999, 96-102.
- Ercilasun, Ahmet B. (1997). “Türk Dilinin Bugünkü Durumu ve Yayılma Alanları”, Yükseköğretim Öğrencileri İçin Türk Dili ve Kompozisyon Bilgileri (Hzl.: Zeynep Korkmaz vd.), 4. Baskı, Ankara: Yükseköğretim Kurulu Matbaası, 55-63.
- Hayber, Abdülkadir. (1999). “Makedonya’da Türkçe Öğretimi (Üniversite Düzeyinde)”, Balkan Ülkelerinde Türkçe Eğitim ve Yayın Hayatı Bilgi Şöleni, (20-24 Nisan 1998) Bildiriler, Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları, 301-307.
- Hengirmen, Mehmet. (1993). “Türkiye’de Türkçeyi Yabancı Dil Olarak Öğreten Kurumlar ve Eğitim Araçları”, Dil Dergisi, S. 11, Haziran 1993, 5-8.
- Horata, Osman. (1996). “Romanya’daki Türkoloji Çalışmaları”, Türk Dünyası Dil ve Edebiyat Dergisi, S. 2, Güz 1996, 388-398.
- Kirchner, Mark. (2004). “Almanya’da Türkoloji ve Bologna Süreci”, V. Uluslararası Türk Dili Kurultayı Bildirileri II, 20-26 Eylül 2004, Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları, 1965-1969.
- Kim, Hyo-Joung. (2000). “Yabancı Dil Olarak Kore’deki Türkçe Öğretimine Bir Bakış”, Dil Dergisi, S. 98, Aralık 2000, 47-51.
- Mikolayoviç, Pidvoyniy Volodimir. (2004). “Ukrayna’daki Türkoloji Gelenekleri”, V. Uluslararası Türk Dili Kurultayı Bildirileri II, 20/26 Eylül 2004, Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları, 2461-2464.
- Nureddin, Mohammed. (2000). “Lübnan Üniversitesinde Türkçe Öğretimi”, Uluslararası Dünyada Türkçe Öğretimi Sempozyumu, 11-13 Mayıs 2000, İstanbul, Sempozyum Bildirileri, Ankara: Ankara Üniversitesi TÖMER Dil Öğretim Merkezi, 136-138.
- Oralalp, Füsün. (1997). “Essen Üniversitesi Bir ‘İlk’e İmza Attı”, Dil Dergisi, S. 54, Nisan 1997, 85-87.
- Schipper, Joanna. (1994). “Hollanda Eğitiminde Türk Dilinin Durumu”, Dil Dergisi, S. 20, Haziran 1994, 17-21.
- Senna, Zeynep Saad Zağlul Abu. (2002). “Mısır Üniversitelerinde Türkçe Öğretiminde Karşılaşılan Güçlükler”, V. Dünyada Türkçe Öğretimi Sempozyumu, Sempozyum Bildirileri, 9-10 Mayıs 2002-Side-Çolaklı, Ankara: Ankara Üniversitesi TÖMER, 74-76.
- Şanlı, Cevdet. (2004). “Kosova’da Türkçe Eğitim ve Öğretim”, V. Uluslararası Türk Dili Kurultayı Bildirileri II, 20-26 Eylül 2004, Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları, 2733-2757.
- Temizyürek, Fahri. (2005). “Son Gelişmeler Işığında Dünyada Türkçe Öğretimi”, Çağdaş Türklük Araştırmaları Sempozyumu, 7-11 Haziran 2005, Ankara, 1-7.
- Turatbek Kızı, Venera. (2004). “Kırgızistan’da Türk Dili Öğretimi Hakkında Kırgız Yayınları”, V. Uluslararası Türk Dili Kurultayı Bildirileri II, 20-26 Eylül 2004, Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları, 2973-2978.
- Uluslararası Dünyada Türkçe Öğretimi Sempozyumu. 11-13 Mayıs 2000-İstanbul, Sempozyum Bildirileri.** (2000). Ankara: Ankara Üniversitesi TÖMER Dil Öğretim Merkezi.
- Yenisoy Süleymanoğlu, Hayriye. (1999). “Başlangıcından Bu Yana Bulgaristan’da Türkçe Eğitim”, Balkan Ülkelerinde Türkçe Eğitim ve Yayın Hayatı Bilgi Şöleni, (20-24 Nisan 1998) Bildiriler, Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları, 109-165.
- Zhelyazkova, Zhana. (2002). “Sofya Üniversitesinde Türkçe Öğretiminde Konuşma Becerisini Geliştirme Üstüne”, V. Dünyada Türkçe Öğretimi Sempozyumu, Sempozyum Bildirileri, 9-10 Mayıs 2002-Side-Çolaklı, Ankara: Ankara Üniversitesi TÖMER, 32-36.